

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Situația în Rusia.

Agitațiunile studențesci, deslănțuite în orașele de frunte ale Rusiei, iau dimensiuni din zi în zi tot mai mari și încep să devină amenințătoare pentru marele imperiu dela Nord. Pe partea persecuțiilor studenți s'a pus acum și poporul, ale cărui manifestațiuni de aderență față de studențime se succed cu o repeziune și cu o vehemență, care semănă a formală revoluție.

Situația e deci foarte serioasă; mult mai serioasă decum s'ar pute deduce din puținele și prea mancele știri, cărora censura rusescă le permite să iase din țară. Adevărata stare de lucruri străinătatea deci nu o cunoște, ci ea e cunoscută numai în Rusia. Și tocmai de aceea trebuie să presupunem, că e mai gravă de cum ni-se spune în telegramele oficiale venite din Rusia. Nici un guvern nu va fi atât de naiv să comunice esact străinătății toate necasurile sale interne; ci din contră, fie-care va căuta să înfrumsezeze lucrurile și să micșoreze efectul acțiunilor contrare lui. Așa și cel din Rusia. Pentru-că mișcările din Rusia sunt îndreptate, — ca ori-care alte mișcări de popor, — în contra guvernului, în contra sistemului de guvernare. În deosebi însă în contra asprimei, cu care sunt persecutați, pedepsiți și nimiciți cei-ce cutază și ridice glasul în contra domniei de teroare și de volnicie.

Cum s'au început lucrurile? Studenții universitari din Petersburg s'au pus în grevă, din motivul, că rectorul universității a pedepsit pe trei dintre ei cu câte o săptămână închisore, numai pe o simplă bănuială, că ar fi furat bijuteriile unei actrițe dela teatru, dar fără urmă de dovadă. Grevistii au fost erași pedepsiți astfel, că au fost înrolați la miliție.

Studenții din celelalte orașe mari rusesci s'au pus pe partea colegilor lor din Petersburg, și așa agitațiunile s'au estins asupra întregii țări, devenind tot mai furtunoase. La Kiew, la Moscova, la Petersburg, pretutindenea pericolul devenise mare și a fost înălturat prin intervenția cazacilor, cari au lovit fără cruțare, în dreapta și în stânga, pentru a restira massele amenințătoare de popor.

Urmarea acestor manifestațiuni a fost uciderea ministrului ruses; de instrucțiune publică, împușcat din partea unui student, atentatul asupra lui *Pobiedonoseff*, cel mai fanatic reprezentant al autocrației în Rusia, și alte fapte, cari au pus pe grije pe însuși Țarul Rusiei, care sfătuindu-se cu ministrii sei, a aflat cu cale să stergă dispozițiile luate cu privire la înrolarea cu sila a studenților.

În toate aceste mișcări e semnificativă participarea poporului la ele, ceea-ce dovedește, că spiritul de libertate a străbătut și în Rusia. Massele încep a înțelege și acolo, că o formă de guvernare care-și apără cu persecuțiuni și cu întemnițări pe viețta actele de volnicie, nu corespunde spiritului timpului și nu mai poate fi tolerată. O evoluțiune și-a făcut deci începutul, care în mod necesar va trebui să ducă la o schimbare în Rusia. Și tocmai măsurile cele

prea aspre, luate din partea stăpânirii pentru sufocarea mișcării, îi dau nutrimentul cel mai bun. Pentru-că cel mai calm și cel mai nepăsător om trebuie să se revolteze când vede cum studențimea, speranța și fala țerii, e mânăta în grupuri spre Siberia, numai pentru-că a avut curajul să apere un ideal, și să se însuflească pentru un ideal, pentru dreptul de a cugeta liber și de a-și exprima în libertate cugetele.

Intorsătura pe care au luat-o lucrurile în Rusia va trebui deci să facă să înțeleagă guvernul ruses, că cu acte de volnicie, cu persecuțiuni, cu temniți și cu esportări la Siberia nu se poate guverna, nici în Rusia și nici în alte țeri. Baionetele cazacilor nu pot opri în cale curentul odată pornit, precum nu-l poate opri în cale nici o putere lumescă, pentru-că opunerea ce i-se face îi mărește tocmai puterea și l face, ca la momentul dat să producă exploziunea puternică, cu care nimicesce tot ce-i stă în cale.

De aceea, guvernul ruses, dacă voește pace în țară, dacă voește să va lă evitate turburările, va trebui să înceteze cu persecuțiunile și va trebui să dea ascultare și dorințelor celor-ce formeză în Rusia, ca pretutindenea, talpa țerii: *poporul de rënd*. Și așa vor trebui să facă și celelalte guverne cari au popore nemulțamite, pentru-că vremea domniilor de terore a trecut.

Sibiu, 3 Aprilie n.

Din Austria. Reichsrath-ul austriac își va ține proxima ședință la 18 Aprilie, cu următoarea ordine de zi: Raportul comisiunei despre declarația moștenitorului de tron *Francisc Ferdinand*; votarea legii despre darea de spirt, în a doua ceire; cetirea *budgetului*.

Activitate. Ziarele magiare continuă a da știri pozitive despre eșirea Slovacilor din pasivitatea de până aci și intrarea lor cu toate forțele posibile în luptele electorale cu ocaziunea proximelor alegeri. Unele candidări s'au și făcut, — după cum scrie „*Hazánk*”, — ear' altele au să se facă. Tot după toia numită, în unele cercuri slovești candidații naționali au șanse sigure de reușire.

A fost o „glumă”. Partidul guvernamental a ținut Duminecă seara conferență în localitățile sale din Budapesta, pentru a lămurii temeinic chestia cu „banda”. Deputatul *Bessenyei* a declarat, că numai „în glumă” a dat opoziționalului *Rakovsky* informațiunile cunoscute, în firma credință că acesta nu le va lua de bani buni. Cere scuse deci dela ministri și dela partid pentru gluma rău aplicată și i rōgă pe toți de ertare. Ministrul *Hegedüs* își exprimă de nou regretele pentru cele întemplate; retractează tot ce a spus la adresa „bandei” și rōgă partidul să l onoreze și mai departe cu încrederea. A vorbit în fine prim-ministrul *Széll*, declarând incidentul de încheiat și rugând pe toți membrii partidului să aibă deplină încredere în ministri; ear' în viitor astfel de chestiuni să fie tratate în familie, în sinul partidului, ear' nu în plin parlament. Prin acesta prim-ministrul *Széll* a dat a înțelege, că nu aprobă procedura ministrului *Hegedüs*. Destul, că pacea e restabilită în partidul dela putere, reducându-se într-o afacere la o glumă. Cam riscată și necălită glumă!

Protopresbiterul Ioan Droc al Mercurei.

(Fine.)

Precând la 1870 funcționau ca învățători la școlele din tract abia 17 și din acestia abia 4 cu ceva calificațiune, rënd pe rënd s'au înmulțit numărul aceloră încât astăzi funcționează 30 de învățători, dintre cari 15 sunt cu examen de calificațiune și definitiv, ear' ceilalți în parte absolvenți de cursurile pedagogice, în parte pe cale a-și completa studiile pedagogice.

Suma tuturor salariilor învățătorilor la anul 1872 abia se urca la 1600 cor., parte în bani gata, parte în naturalii (câte o mărță de cucuruz de copil) și acei bani și-i scotea învățătorul creștărește; astăzi însă suma salariilor învățătorilor se urcă numai în bani gata la 20,000 de corone.

Cu un cuvânt, s'a făcut în decursul funcțiunei sale un progres multămitor în ale învățământului și la acest progres a contribuit P. O. D. Sa în mod însemnat ca inițiatorul și sprijinitorul ridicării învățământului.

Nu mai puțin a contribuit la crearea și sporirea fondurilor, a averi materiale a parohiilor prin înființarea de fonduri de bucate, prin impunerea de deosebite tace la înmormântări, cununii etc., prin îngrijirea de o administrație mai conșciențioasă, carea până atunci lipsea cu totul; și astfel averea fundațională a parohiilor, care la anul 1872 abia era de vr'o 12.000 cor., astăzi, pe lângă cheltuielile enorme avute mai ales cu edificarea școlelor, a crescut la considerabila sumă de 125.000 corone.

La 1885 a înființat un fond protopresbiteral prin urcarea tacei licenților de cununie, dela 2 la 3 și mai pe urmă la 4 fl., dintre cari 1, respective 2 fl. de păreche se administrau în fondul protopresbiteral, care tacsă după introducerea căsătoriei civile și după nefericita stergere a licenței protopopești a mai scăduțo la 2 corone 30 fl. susținută și azi, și astfel fondul a crescut prin buna chivernisire și păstrare, încât cu finea anului trecut starea fondului a fost de 4500 corone. Spre lauda părintelui Droc fie zis.

Alți protopopi și-au ridicat tacsă licenței de cununie în favorul lor, pe când dsa a făcut urcarea pentru crearea unui fond protopresbiteral, carele de acum încolo crește mereu și în viitorul apropiat va pute acoperi trebuințele împreunate cu conducerea tractului.

Superioritatea bisericească, considerând serviciile prestate în decurs de aproape 40 de ani de acest oficial de frunte, a aflat de bine a-i exprima din incidentul decretării pensionării multămita sa pentru ostenelele și jertfele aduse întru promovarea cauzelor bisericești nōstre și a credincioșilor ei, încredințați conducerii sale.

Părintele protopop I. Droc pe lângă toate aceste, considerând că Dumnezeu n'a binecuvântat ca urmași căsătoria sa cu vrednica consortă Agapia născută Buzbea din Brașov s'a decis a-și încununa rezultatul activității sale publice cu depunerea unor părți însemnate din averea sa câștigată prin muncă și cruțare pe altariul bisericești a neamului. Iată promisiunea solemnă făcută în această privință în un act adresat superiorității sale bisericești și arhierului său:

În sfârșit îmi iau voia a aduce la cunoștința *Inaltpreașfinției Văstre* și a *măritului Consistoriu*, că pentru cazul morții mele și a soției mele am destinat ambii prin testament a considerați suma din modesta noastră avere pentru scopuri de binefacere culturală bisericești; ear' executarea dispozițiunilor testamentare ce am făcut, s'a concretizat *măritului Consistoriu archidieceșan*.

Ni-se va ierta comiterea acestei indiscrețiuni, atât din partea părintelui Droc cât și din partea celor competenți. Am făcut-o această deoparte ca ziariști, cari vecinic trebuie să aibă de devisa: „Că lumina faptelor nobile numai așa va lumina, îndemnând pe alții la urmarea aceloră, dacă nu va fi ascunsă sub obroc”; ear' de altă parte, ca — vestind în cercul clerului și al cetitorilor noștri această nobilă intenție și dragoste de neam și biserică — cât mai mulți să se pōtă ruga pentru sănătatea și îndelungă viața părintelui Droc și soției sale. Deca.

Istoricul Episcopilor noui

de George Ardelean.

(Urmare.)

XVI. Fondurile comune ale Eparchiilor rom. Arad și Caransebeș și ale celor înființându.

Aceste fonduri primite la despărțirea ierarhică de către Sărbi din fondurile comune cu ierarhia sârbescă din Carloveți, în administrația dieceșei din Arad sub o epitropie separată, a format mai mulți ani mărul de cērtă între eparchia Arad și Caransebeș.

Starea acestor fonduri a fost la finea anului 1882 după raportul comisiunei de scontrare către sinodul din Arad la anul 1883 următoarea:

În ședința a V-a ținută la 28 Aprilie (10 Mai) 1883 sub presiul Prea Sf. Sale d-lui episcop *I. Metianu* vine la ordinea zilei referada comisiunei esmisă pentru examinarea raportului epitropiei provisorie a fondurilor comune, care prin raportul ei *George Dringău* sub Nr. 122 raporteză: că afară de fondul comunelor mixte manipulat separat, care cu finea anului 1882 a fost în hârtii de valoare și bani gata 13,119 fl. 24 cr. cele șese fonduri ce stau sub îngrijirea epitropiei, la finea anului 1882 au reprezentat și anume:

1. Fondul bisericesc-cultural	fl. 486,885-10
2. „ școlar	„ 100,401-93 1/2
3. „ pensional	„ 31,096-47 1/2
4. „ Bala	„ 14,919-61
5. „ convictual	„ 8,130-71
6. „ seminarial Rajacics	„ 4,030-06 1/2

cu totul fl. 645,464-06 1/2
față de anul precedent fl. 625,679-90

resultând crescământ fl. 19,884-16 1/2 care sumă se cuprinde în a) 665 obligațiuni private 376,323 fl. 5 1/2 cr. b) în obligațiuni rurale 26,351 fl. 72 cr. c) bani gata 2,531 fl. 36 1/2 cr. d) elocați în institute 151,227 fl. 15 cr. e) realități 11,850 fl. 45 1/2 cr. f) interese restante 29,031 fl. 34 cr. g) aucta restantă 38,053 fl. 55 cr. h) anticipări de asigurări contra focului 710 fl. 04 cr. i) anticipațiuni de spese advocațiale adjudecate 2,252 fl. 66 1/2 cr. j) anticipațiuni advocațiale și altele 2,768 fl. 56 cr. k) vadii nerestituite 735 fl. — ear' l) anticipațiuni date Consistoriului din Caransebeș 3,579 fl. 17 cr. m) fondul bisericesc are mobile în valoare de 640 fl. 66 cr., n) fondul școlar mai are pensiuni dubioase în comun cu ierarhia sârbescă 13,877 fl. 22 cr., și sub proces 440 fl. 46 cr., o) casa donată de fericitul Sava Arsici institutului pre-parandial în valoare de 3,000 fl. Venitele prescise pe anul 1882 au fost, și anume: 1. Interese 41,958 fl. 86 1/2 cr. 2. Aucta școlară 1,765 fl. 79 1/2 cr. 3. Venitul de realități 741 fl. 58 cr. 4. Diverse 28 fl.

61 cr. — cu totul 44,494 fl. 85 cr. ear' ero-gațiunile pe același an și anume: a) Con-sistorele diecesane 18,650 fl. b) spese ad-ministrative 4,555 fl. 53 cr., c) spese proce-suale 900 fl. 83 cr. d) Contribuțiune de venit 370 fl. 43 cr., e) descrieri din interese și spese 233 fl. 90 cr. de tot: 24,710 fl. 69 cr. — Comisiunea propune și sinodul decide: se ia spre scire încredințându-se reviziunea socoților delegațiunei sinodale ce se va alege“.

Causa certelor ivite între eparchia Aradului și a Caransebeșului a fost, că diecesa Caransebeșului a stăruit neconținut pe lângă despărțirea fondurilor între ambele eparchii, până ce ajunse cestiunea la congresul din anul 1881, unde în ședința a IV dela 15/27 Octombrie se aduce următorul conclud: sub Nr. 146:

„Congresul îndrumă pe ambele sinode ale eparchiilor Arad și Caransebeș, ca la proxima sesiune a lor din a. 1882 să esmită câte o delegațiune din sinul lor spre încercarea unei conțelegeri pentru a se stabili cheea și modalitatea împărțirii fondurilor între eparchiile Arad și Caransebeș.

Incât apoi în urma rapórtelor pre-sentate din partea delegațiunilor esmise, ambele sinode vor aduce concluse uniforme: efectuarea împărțirii se va esecuta conform dispozițiunei sinódelor.

Neurmând acésta, proximal congres la reclamarea ori-căruia din ambele sinode eparchiale va decide finalminte cestiunea.

În tot cazul împărțirea are să urmeze cu aceea espresă rezervă și condițiune: *ca la cazul înființării nouelor eparchii, ambele diecese, adecă a Caransebeșului și a Aradului, vor avé să cedeze nouelor eparchii aceea cuotă din fondurile comune, care va compete nouelor eparchii, după cheea ce se va fi adoptat cu ocasiunea efectuării împărțirii fondurilor comune între eparchiile de astăzi.*

În urma acestui conclud congresual, fără ca să mai vină cestiunea acésta de nou la congres, s'a efectuit despărțirea fondurilor comune la sinodul din Arad ținut în anul 1883 la 24 Aprilie (6 Mai) în ședința a IV.

Desbateră a fost vehementă, ca și la congres, și anume

sub Nr. 108. Urmând la ordinea zilei desbateră asupra proiectului privitor la cheia și modalitatea împărțirii fondurilor comune între diecesele Arad și Caransebeș elaborat de delegațiunile esmise din partea sinodului aradan cu decisu adus sub Nr. 175/882, și din partea sinodului eparchial din Caransebeș cu decisu de sub Nr. 134/882 Georgiu Dringău, referintele comisiunei fondurilor comune, după ce cetesce acel elaborat în tot estinsul, îl recomândă spre a se primi în general și a se lua de basă la desbateră specială.

Contra acestei propuneri deputatul *Vincențiu Babeș* face următoarea contrapropunere. „A nu se intra mai nainte în statorirea specială a măsurilor de împărțire faptică, până nu se va esopera mai întâi cu privință la rezoluțiunea din 10 Aprilie 1872 altisima autorisare a epitropiei spre cederea fondurilor“.

Fiind timpul înaintat, și din motiv că s'au însinuat mai mulți deputați pentru a vorbi, continuarea desbaterei se amână pe după amézi la 4 ore, când apoi deschidându-se ședința, după-ce Dr. *G. Popa* se pronunță contra propunerii comisiunei, Dr. *Nicolau Oncu* pentru comisiune, deputatul *Paul Rotariu* face următoarea propunere:

Operatul delegațiunei se pare a fi neîndestulitor ca act fundamental pentru împărțirea fondurilor, deci se relégă delegațiunei, în scop, ca să studieze toate cestiunile istorice ale fie-cărui fond cu deosebi însă cestiunea admisibilității împărțirii și a învoielii maestatic.

Fiind toate propunerile de ajuns discutate se încheie desbateră, și cu consensul sinodului se pune la vot nominal cerut de 12 inși mai întâi propunerea comisiunei care se primește cu 30 în contra 13 voturi.

Astfel deci sinodul cu 30 voturi contra 13 primește propunerea comisiunei.

Pentru propunerea comisiunei au votat: Ierotei Beleş, Ioan Beleş, Vasilie Beleş, Demetriu Bonciu, I. Botta, I. Buna, M. Boc-

șian, Petru Chirilescu, I. Cornea, I. P. Dessean, G. Dringou, G. Feier, Teodor Fașie, Alex. Filip, Dr. I. Gall, Ioan Groza, Lazar Ionescu, Teodor Lazar, P. Milovan, I. Moldovan, David Nicóra, Dr. N. Oncu, V. Paguba, Sigismund Popovici, M. Sturza, Petru Suciu, M. Velici, V. Zigre, Ath. Mera, V. Mangra.

Contra propunerii comisiunei au votat: Emil Babeș, Vinc. Babeș, Tr. Barzu, G. Crăciunescu, Teodor Filip, P. Gavrillette, Ief. Jianu, G. Lazar, Dr. G. Popa, P. Rotariu, M. V. Stănescu, P. Tempea și Ioan Țeran.

Trecend desbateră specială se enunță următorul conclud:

„Sinodul cu majoritate de voturi primesce fără nici o modifi cațiune, și în special proiectul delegațiunei, care ridicându-se la valóre de conclud se alătură la acest protocol sub A.

Nr. 110. La propunerea deputatului Dr. Iosif Gall sinodul declară, ca esplicațiune fără alterarea uniformității concludului relativ la cheia și modalitatea împărțirii fondurilor comune, cu concludul adus din partea sinodului din Caransebeș:

„La punctul C. 1. 2. de sine se înțelege că dacă ar obveni pedeci din locurile mai înalte, în urma căroră epitropia n'ar fi îndreptățită a preda averea, atunci predarea se amână până la delăturarea pedecii; mai încolo, că dispozițiunile punctului D. se aplică și pentru casul când una parte a eparchiei s'ar adneca altei eparchii gr.-or. rom., avend a trece atunci competența acestei părți din fonduri la episcopia la care s'a întemplat adnecsa.

Proiectul resp. concludul de despărțire provocat în special Nr. 109 sub lit. A. se află tipărit în protocolul sinodului dela anul 1883 din care estrag punctul D. care se refere la nou înființându-le eparchii:

„D. Titlul și destinațiunea fondurilor comune și după împărțirea lor vor remané nealterate, se înțelege de sine că la cazul înființării faptice de eparchii noue în Oradea-mare și Timișóra sau în alt loc, eparchiile de Arad și Caransebeș vor fi obligate a estrada eparchiilor nou înființându-le partea acestora din fondurile împărțite în urmarea acestui proiect după cheia de acuma de împărțire, adecă după proporțiunea de suflete a credincioșilor cari se vor incorpora către aceste eparchii noue“.

Din votarea efectuită la Nr. 108 reese că toți deputații bănățeni au votat pentru susținerea administrației comune a fondurilor, ear deputații aradani și oradani au votat unisono contra.

Drept cheie de împărțire după proiectul sub A. s'a adoptat numărul credincioșilor ambelor diecese și așa din fondurile comune s'a statorit pe séma diecesei Aradului 3/5, ear' pe séma diecesei Caransebeș 2/5.

XVII. Fond special pentru înființându episcopie din Timișóra.

De fondurile pentru înființându episcopii se ține și un fond special creat pe séma viitoare episcopii din Timișóra.

Acest fond s'a întemeiat la inițiativa credincioșilor, în bună înțelegere cu fericitul din protopresbiter de atunci din Timișóra *Meletie Dregiciu*, care la stăruința inteligenței locale a conchiemat la sine o conferență mai largă în anul 1884, unde s'a stabilit modul de procedere pentru colectarea unui fond pe séma înființându episcopii din Timișóra.

Ast-fel s'a subșternut propunerea acésta comitetului, apoi sinodului protopresbiter al tractului Timișórei, în care unanim s'a primit propunerea acésta și apoi s'a subșternut pe calea consistoriului și sinodului eparchial din Arad în anul 1884 spre aprobare.

Ear' sinodul eparchial din Arad în ședința a VI ținută la 19 Aprilie (1 Mai) 1884 sub presiul P. S. Sale a dlui episcop *Ioan Metian*, fiind notariu dl *Georgiu Lazar*, a adus următorul conclud:

„Nr. 110. Cu privire la cererea sinodului protopopesc al Timișórei pentru colecte benevole în favorul înființându episcopii în Timișóra, la propunerea comisiunei:

Se autorisază sinodul protopopesc al Timișórei a colecta oferte benevole pentru înființându episcopie în Timișóra, de-

odată înse se constituie ca controlă asupra sumelor, ce se vor colecta, atât sinodul eparchial, cât și consistoriul diecesan; din care causă sinodul protopopesc se însărcinează, ca în fie-care an să dees socotă publică în ședința sa, acésta să se revideeze, să se asternă consistoriului spre suprareviziune, ear' acesta se facă raport sinodului despre stadiul acestei colecte. Sumele colectându au să fie elocate în cassa de păstrare, eventual să se cumpere realități pe séma numitei episcopii.“

În urma acestui conclud sinodal protopresbiterul *Meletie Dregiciu* a emis un circulariu dto Timișóra în 22 August 1884 Nr. 915 către toate comunele submanuate protopresbiteratului Timișórei cum și către protopresbiteratele învecinate plănute a forma episcopia Timișórei.

Resultatul a fost pentru început foarte îmbucurător, că mai toate comunele s'au obligat a contribui după puțină sume mai mari sau mai mici. Unele au plătit întreaga sumă votată, altele s'au dobligat să o plătescă în rate anuale, ear' altele s'au obligat a solvi atunci când va fi întemeiată episcopia.

În modul acesta s'a adunat:

1. Din Barateaz, o comună mică, câte 5 fl. pe an cu începutul dela anul 1885.
2. Calacea a contribuit de odată 40 fl. v. a.
3. Cerneteaz s'a deobligat a contribui 100 fl., din cari a solvit 40 fl.
4. Ianova s'a obligat cu 50 fl.
5. Jadani 100 fl., din cari a solvit 20 fl.
6. Maerele suburb. s'au obligat cu 10 fl. anual.
7. Medveș, o comună mică și seracă, s'a deobligat cu 50 fl.
8. Mosnița a solvit 120 fl.
9. Bobda s'a obligat cu 50 fl.
10. St. Andraș s'a obligat cu 75 fl. și a solvit 45 fl.
11. St. Mihail rom. a solvit 20 fl.
12. Vinga s'a obligat cu câte 5 fl. la an.

Din contribuiriile de sus înșirate s'a adunat o sumă, care este astăzi urcată la 1037 cor. 86 fl. prin fructificare la banca Timișana, unde sunt depuși banii acestia ca fond pentru episcopia viitoare din Timișóra și anume în 3 libele de depuneri 1. sub Nr. 82 din anul 1886 cu 812 cor. 56 fl.; 2. sub Nr. 619 din anul 1891 cu 120 cor. 44 fl. și al 3 lea sub Nr. 1071 din anul 1895 cu 104 cor. 86 fl.

Credincioșii comunelor bănățene, vădend trăgănarea cestiunei cu episcopia lor pe la congresele și sinódele noastre, au încetat a mai contribui la fondul înființându episcopii din Timișóra și ast-fel nu s'a putut colecta mai mult decât suma sus arătată.

Acest fond apoi a dat ansă unei interpelări în congresul dela anul 1897.

Dacă contribuiriile s'ar fi continuat cu același zel, cu care s'au început, astăzi am avé un fond considerabil adunat, căci trecutul ni-a dovedit că bănățenii timișani au fost totdeauna darnici pentru binele și prosperarea bisericei lor, esemple ne sunt bisericile grandioase de prin satele românesci din Banat precum și edificiiile pompoase ale episcopiei sârbesci din Timișóra dimpreună cu palatul măreț, ce'i aparține, cari edificii în partea cea mai mare s'au ridicat cu ajutoriul comunelor românesci din jurul Timișórei.

Nu încape deci nici o îndoială, că ele vor concurge cu ajutoriul lor încă și cu mai multă însuflețire pentru ridicarea palatului episcopiei române din Timișóra, atunci când vor vedé, că într'adevăr se va realiza dorința lor de atâta timp așteptată.

XVIII. Decretarea Episcopiiilor noue la congresul din anul 1900.

Acest congres ordinar convocat pe 1/14 Octobrie 1900 la Sibiu, a fost și va rămânea cel mai memorabil dintre toate câte s'au întrunit dela anul 1868 încóce sigur numai prin faptul, că a decretat definitiv înființarea celor trei episcopii din Timișóra, Oradea-mare și Cluj.

Decursul pertractării acestui obiect de mare însemnătate pentru biserica noastră ortodoxă română din regatul Ungariei a fost următorul: În raportul Consis-

toriului metropolitan plenar din 29 Septembrie 1900 Nr. 375 M. către Congres, se amintesce că între rapórtelor speciale va urma și un proiect pentru înființarea a două, ori trei „episcopii noue“.

(Va urma.)

Din Brad.

Pentru „Masa studenților“ dela gimnasiul public român gr. or. din Brad s'a stabilit și aprobat următorul *normativ*:

1. „Masa studenților“ se înființază din fondul convictului dela gimnasiul public român gr.-or. din Brad de 3067 cor. 88 fl. și suma de 2361 cor. 62 fl.. încursă spre acest scop dela publicul român în urma inițiativei și conlucrării tinerimei studiöse române din Zarand, cari contopite represintă capitalul fundamental de: 5429-50 coróne.

2. „Masa studenților“ îngrijesce, ca elevii dela gimnasiul public român gr.-or. din Brad, cari sunt miseri, dar' cu conduită bună și diligenți, să primescă prânz gratuit în fie-care zi în decursul anului școlar.

3. Capitalul fundamental e neatacabil și se sporesce prin contribuiriile ce încurg dela binefăcătorii acestei instituțiuni umanitare sau odată pentru totdeauna sau an de an, precum și din oferte maritimose, din venitele ce resultă dela producțiuni, serate literare-musicale, petreceri și colecte întreprinse spre acest scop.

4. Binefăcătorii sunt:

- a) fundatori, cari contribuesc cel puțin 50 cor.
- b) pe viață, cari contribuesc cel puțin 20 cor.,
- c) ordinari, cari contribuesc cel puțin 1 corónă pe an, și
- d) ajutători, cari contribuesc ori-ce sume, fie și mai puțin de 1 corónă.

Binefăcătorii acesteia nu au nici o inriurire asupra acestei instituțiuni în nici o privință.

5. Din venitele capitalului fundamental și intratele anuale 20% se capitalisază, ér 80% se folosesc spre scopul mesei studenților.

6. „Masa studenților“ o administreză corpul didactic dela gimnasiul public român gr.-or. din Brad sub supravegherea organelor instituite în Statutul gimnasial, avend a observa strict dispozițiunile acestui Statut și Normativele, cari regulază administrarea averilor corporațiunilor bisericesci, școlare și fundatiionale din Archidieceasa ortodoxă română a Transilvaniei.

7. Pentru administrarea averii instituțiunei „masa studenților“ corpul didactic alege din sinul său, câte pe un an, o comisiune administrativă constatătoare din 3 (trei) membri și directorul gimnasial.

8. Comisiunea administrativă va pre-senta la finea fie-cărui an școlar raport special, detalat, despre activitatea sa în decursul anului espirat, precum și rațiociniu despre administrarea și starea averii la finea fie-cărui an școlar.

Conferința corpului didactic censurază acest raport, ear' direcțiunea gimnasială îl va publica în programa gimnasialului, pe care o va trimite fie-cărui binefăcător atât fundator cât și pe viață, în câte un esemplar.

9. Ajutórele pe anul școlar de gestiune le va distribui conferința corpului didactic până la 15 Septembrie, avend în vedere starea materială a respectivilor elevi, conduita lor în decursul anului școlar precedent și atestatul cu nota generală „bun“.

10. „Masa studenților“ se pune în activitate îndată ce capitalul fundamental va ajunge suma de 10,000 cor.

11. Până când „masa studenților“ își va acuirea locuința sa proprie, comisia administrativă va îngriji, ca elevii să primescă acest beneficiu în familii bune, designate de corpul didactic.

Supravegherea în ce privesce disciplina și vîptul, o îndeplinesc membrii corpului didactic pe rënd

12. Când la gimnasiul public român gr. or. din Brad se va înființa un convict „masa studenților“ se va contopi în acela.

13. Aceste dispozițiuni se întregesc după necesitate, din timp în timp, prin conclusele corpului didactic aprobate de autoritatea superi-rióră bisericescă-școlară.

Braşov. În numărul ce vine. *Deeş.* Asemenea. *Selişte.* Scrisoare particulară urmază. *Budapesta.* Nimic de sărbători??

Nr. 85/prot.

[52] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Orda de Jos, protopresbiteratul Alba-Iulia, se escrie prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele fașionate la cõla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni se pot primi dela oficiul protopresbiteral ori dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat.

Alba-Iulia, 9 Martie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Albei-Iuliei în conțelegere cu comitetul parochial.

Florian Rusan

adm. prot.

Nr. 229—901.

[50] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Dânc se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fașionate în

cõla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral instruite conform normelor din vigoare în termenul amintit și au a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sãrbãtoare în bisericã spre a cânta respective a celebra și a cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parochial — Oficiul protopresbiteral român gr. or. al Ungurașului.

Fizeș-Sãnpetru, 10/23 Martie, 1901.

Pavel Roșca

protopresbiter.

Nr. 2250 Epitr.

[51] 2—3

Publicațiune oficială.

Pentru trebuințele seminarului archidieceșan în anul școlar 1901—1902 în ce privește încălzitul, se recere liferarea de una sutã (100) stãngini de lemne, spre care scop se publicã concurs cu termen de 1/14 Iunie a. c.

Lemnele trebuie sã fie de fag neplutite, din fața sãrelui, de prima calitate și aduse în seminaru în lunile Iuliu și August st. n. înainte de ce se încep prelegerile în seminaru.

Ofertele au sã fie înaintate în termenul indicat la consistoriu archidieceșan și oferenții sã aducã în seminaru un stãngin de lemne de probã.

Consistoriu archidieceșan.**Anuarul I**

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembre 1899.

Se aflã de vânzare cu prețul 1-20 cor. plus 20 bani porto la

Librãria Tipografiei archidieceșane.

Dela Librãria Tipografiei archidieceșane în Sibiu se pãte procura

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidã simplã

de

I. C. Panțu

profesor la școala superiã de comerț.

Prețul 2 corõne.A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșanã:****OCTOICHUL CEL MIC**

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduella Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmõsele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legãturã mai finã dupã cum se comandã.

Librãria Tipografiei archidieceșane.

Icone sfinte.

	f orte fine										fine										simple:									
Mărimea în Cm.	39/50		47/63		55/68		63/79		74/100		39/50		47/63		55 /68		63/79		74/100		39/50		47/68		55/63		63/79		74/100	
	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.	C.	b.
Adormirea Maicei Domnului .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Archangelul Michail . . .	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Gavril	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Apostol fiecare	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Bunavestire	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Domnul Christos	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Nașterea Domnului	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Botezul	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Fuga la Egipt	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus în biserică (12 ani) . . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
La nunta din Cana	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus pe mare	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
„învie pe Lazar	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Schimbarea la față	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Iisus în muntele Maslinilor . .	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
pe cruce	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Punerea în mormânt	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Învierea	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Înălțarea	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Floriile	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Tăierea împrejur	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Constantin și Elena	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Sfântul Dumitru	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
călare	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Evangelist fiecare	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Sfântul George	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
călare	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Înălțarea științei cruci	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Ilie prorocul	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
„ în car de foc	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Ioan în pustie	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Maica Domnului	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Sfântul Nicolae	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Nașterea Maicei Domnului . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Petru și Pavel	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Pogorirea Duchului sfânt . . .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Simeon	28	—	33	60	42	—	56	—	70	—	18	20	21	—	30	80	39	20	56	—	9	80	10	50	11	40	19	60	26	60
Sfânta Treime	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40
Tăierea capului S-tului Ioan .	35	—	40	60	51	80	70	—	89	60	23	10	25	90	40	60	49	—	65	80	12	60	14	—	16	10	23	80	32	20
Nașterea S-tului Ioan Botez .	39	20	44	80	58	80	81	20	106	40	26	60	29	40	46	20	56	—	72	50	14	—	16	10	18	20	26	20	30	40
Arch. Michail și Gavriil . . .	30	80	37	80	46	20	61	60	78	40	20	30	23	10	35	—	43	40	60	20	11	20	11	90	14	—	21	70	29	40